

PREFAȚĂ

Fondat în 1957, la 1 aprilie, ca Muzeu regional și dezvoltat ulterior până a devenit, astăzi, Complexul Muzeal „Iulian Antonescu”, instituția își sărbătorește, în această lună, 50 de ani de existență, dealtfel o vârstă a deplinei maturității.

50 de ani în viața unei instituții poate însemna mult sau puțin. Mult față de cât a acumulat calitativ și cantitativ, puțin față de ce-i oferă viitorul.

Începuturile muzeului sunt legate inevitabil de numele lui Iulian Antonescu, primul director al instituției, dar și creator de școală și rețea muzeală în România.

La un an după ce terminase Facultatea de Istorie din cadrul Universității București, Iulian Antonescu era numit directorul unui muzeu fără patrimoniu, fără un spațiu expozițional adecvat și fără personal de specialitate. Datorită unei tenacități extraordinare, unui optimism molipsitor și nu în ultimul rând a unui atașament deosebit față de meleagurile moldave și de oamenii ei, de istoria și frumusețile zonei, Iulian Antonescu s-a înconjurat de colaboratori valoroși cu ajutorul cărora a reușit să adune patrimoniu și să deschidă oficial Muzeul Regional Bacău cu trei secții: istorie, artă și științele naturii. La acestea s-au mai adăugat ulterior Casa Memorială Nicu Enea (1970) și Casa Memorială George Bacovia (1971), secția de etnografie (1971), Colecția pr. Vasile Heisu (1972), Muzeul Țesutului și Postăvăritului Buhuși (1977).

Tot de numele lui Iulian Antonescu este legat și inițierea unui plan de cercetare și achiziții pentru obiectele de patrimoniu care în timp au acoperit cronologic aproape toate

perioadele istorice. El însuși arheolog, o atenție aparte o acordă arheologiei. Au intrat în literatura de specialitate numele unor așezări ca Buda, Lespezi, Trebeș-Mărgineni, Poduri, Mândrișca-Valea Seacă, Răcătău, Brad, Dămieniști, Bărboasa, Oncești, Săucești, Măgura-Bacău, Cârliți-Filipești, Bacău-Curtea Domnească, Tg. Trotuș, Ștefan cel Mare ș.a., câteva din aceste așezări beneficiind și de valoroase monografii. În 50 de ani de activitate colecțiile de arheologie, istorie și numismatică numără astăzi peste 36 000 de piese, cele de artă veche și contemporană aproximativ 5000, iar cele de etnografie în jur de 4500.

Acumularea de patrimoniu prin săpături arheologice, achiziții și donații a creat dificultăți la nivelul găsirii unor spații adecvate expoziționale, de depozitare și pentru laboratoare unde să se restaureze, conserve și valorifice valorosul patrimoniu de care dispunea muzeul. Astfel, de-a lungul existenței sale muzeul a beneficiat de mai multe locații. Cele mai adecvate și moderne sunt bineînțelese cele de astăzi, Complexul Muzeal "Iulian Antonescu" și Complexul de Științele Naturii „Ion Borcea” Bacău.

De la prima expoziție, organizată în primăvara anului 1957 și închinată semicentenarului răscoalei țărănești din 1907, până la expozițiile de astăzi a fost parcurs un drum lung și nu întotdeauna facil. Expozițiile permanente din noua clădire a muzeului „Civilizația materială și spirituală din zona central-vestică a Moldovei din paleolitic și până în evul mediu” , „Tezaur arheologic și istoric din zona centrală și sud-vestică a Moldovei” și „Din tezaurul etnografic și de artă populară al județului Bacău” ies din tiparul expozițiilor clasice fiind

apreciate printe cele mai reușite și mai moderne din țară.

În 1968 vedea lumina tiparului și primul număr al revistei muzeului intitulată sugestiv *Carpica*. Astăzi revista a ajuns la nr. XXXVI și grație valorii sale este cunoscută și cerută și dincolo de granițele României. Valoroasele articole poartă nume de marcă ale cercetării științifice. Spațiul nu ne permite decât să enumerăm o parte dintre acestea: Gheorghe Platon, Alexandru Zub, Dan Teodor, Radu și Alexandru Vulpe, Vlad Zirra, Hadrian Daicoviciu, Mircea Petrescu-Dîmbovița, Viorel Căpitanu, Silvia Teodor, Vasile Urschi, Ioan Mitrea, Alexandru Artimon, Vioarel Butnariu, Sergiu Haimovici, Ioan Ungureanu, Ștefan Cucos, Nicolaie Ursulescu, Gheorghe Dumitroaia, Virgil-Mihăilescu Bârliba, Vasile Chirica, Lăcrămioara Stratulat, Silvia Iacobescu, Elena Artimon, Lăcrămioara Elena Istina, Marius Alexandru Istina, Anton Coșa și mulți, mulți alții. Alături de revista *Carpica*, de-a lungul timpului, au fost tipărite și numeroase cataloage de expoziții și albume de popularizare a patrimoniului, valoroase cărți de vizită ale muzeului.

☆

☆ ☆

50 de ani de activitate au însemnat un număr remarcabil de simpozioane, conferințe, sesiuni științifice, expoziții internaționale, naționale și locale. Simpozionul Național „Vasile Pârvan”, expozițiile internaționale „Saloanele Moldovei” „Tabăra internațională de la Tescani”, “Bacăul salută Terentino!” (pentru a enumera doar o foarte mică parte dintre ele) sunt importante puncte de reper în viața culturală a țării și o valoroasă carte de vizită în afara ei.

Dar toate aspectele valoroase din biografia unui muzeu au întotdeauna aceeași finalitate: publicul și comunitatea în care și datorită căreia a luat naștere. În 50 de ani de activitate credem că Muzeul din Bacău a dovedit cu prisosință acest lucru- a fost și este mereu activ în viața cetății veghind la păstrarea identității și valorilor sale.

☆

☆ ☆

Și astăzi, la zi de sărbătoare, când alături de muzeografi din lumea largă și de prietenii muzeului sărbătorim Ziua Internațională a Muzeelor, ne bucurăm că avem o meserie care are șansa să lase ceva în urmă și că, așa cum odinioară Iulian Antonescu a visat și a început un drum greu, astăzi roadele se văd: un muzeu valoros, modern, cunoscut publicului din țară și din afara ei, mereu în slujba comunității și a adevărului istoric.

Astăzi, visul lui Iulian Antonescu și a generațiilor care i-au urmat a devenit realitate...

Lăcrămioara Stratulat